

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, condiţii terţ.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Duşmanii la pândă

Tratativele pentru fuziunea Partidului Naţional cu cel Ţărănesc, luând o formă precisă, în urma adunărilor comitetelor executive din Duminea trecută, aproape toată opinia publică conştientă, din ţară, îşi manifestă bucuria. Când zicem „aproape toată opinia publică“ ne gândim că sunt încă atâţia, cărora, dacă în aparenţă s'ar putea crede că, faptul le este dacă nu plăcut totuşi indiferent, în realitate, fuziunea aducând elemente nouă în politica generală a ţării, cu nădejdea într-o lămurire precisă şi definitivă, a atâtor probleme grave la ordinea zilei, nu le cuvine încă nici pe departe acestor pescuitori în apă tulbură.

Astfel, de atâta vreme se vorbeşte, ca de o dorinţă vie a Suveranului însuşi formarea în cadre puternice, a celui de al doilea partid de guvernământ. Liberalii, cari graţie ajutorului necontestat, pe care cu încredere l'a dat în 1922 Partidul Naţional Român din Ardeal, de pe atunci se recunoaşte de toţi, ca unul din partidele de guvernământ.

În Partidul Poporului, mai ales după aducerea la guvernare de azi a d-lui Averescu, s'a văzut de unii, şi mai ales de partizanii săi, indicaţia clară, că acesta ar fi cel de al doilea partid. De fapt, şi fără puţinţă de contestare, cine cunoaşte duşmănia de moarte dintre d-nii Ionel Brătianu şi Averescu, şi mai ales părerile detestabile pe care cel dintâiu le are despre cel de al doilea încă dinainte de războiu, nu poate decât să elimine din calcul, acest partid a cărui naştere a adus pe lume un monstru politic, ce curând va mai trăi doar în amintire.

Şi atunci, iată că fuziunea Naţional-Ţărănistă, rezolvă nu numai un deziderat al întregii conştiinţă democratică, dar usurează definitiv sarcina Factorului cumpăniţor însuşi, punându-i la îndemână, pe lângă Partidul Liberal, pe cel Naţional-Ţărănesc, care întrunind atâtea individualităţi consacrate, îi aduce şi sprijinul puternic şi profund

statornic, al maselor populare, din Bihor până la Nisjru, singurele care în viitor vor forma şi mai conştient, adevăratele baze ale întregului nostru organism de stat.

Şi acum, se pune întrebară: Este sau nu prilej, ca toţi, adversari sau amici, să recunoască măreţia actului ce se împlineşte, spre binele intereselor superioare ale statului românesc?

Desigur, nu s'ar putea răspunde decât afirmativ. În practică însă, în ultimele zile, tocmai cei cari ar fi fost mai puţin îndreptăţiţi, caută să micşoreze importanţa fuziunii, scontând o desbinare şi în sânul Partidului Naţional, şi în al celui Ţărănist, prorocind totodată neviabilitatea noului partid.

Că liberalii privesc la înfăptuirea fuziunii, cu o amară decepţiune în suflet, nu ne miră, şi înţelegem chiar să fie consternaţi. Cu totul spre alte ţeluri duceau combinaţiile lor în ultima vreme, numai cât eforturile întreprinse, au lămurit odată mai mult că, din cabinet nu se mai pot da şi nici câştiga lupte.

Cea-ce ne miră însă, este struna liberală în care bate ziarul „Universul“ ce se intitulează independent. Buletinul său politic de ieri, este o duşmănie declarată, noului partid, şi desigur lumea va aprecia cum se cuvine atitudinea nouă a acestui ziar.

Evident, această atitudine, sau mai bine zis motivele care o provoacă, trebuiesc să ne fie indiferente. Cea-ce ne scârbeşte însă, este metoda la care se recurge, şi în care se recunoaşte de departe, cea liberală, şi anume de a prinde şi atâta inerentele neînţelegeri din partidele ce fuzionează, spre a le da porţii uriaşe, ca astfel să poţi prezenta totul ca ceva efeimer şi fără îndreptare posibilă.

De fapt s'a recunoscut de toţi, că unele discuţiuni contradictorii, vor avea loc în sânul celor două partide. Din câte constatăm acestea privesc tocmai luarea de măsuri, care se cred de cei

respectivi, ca mai proprii pentru asigurarea reuşitei. Şi mai avem o nădejde: că până la sfârşit, nu se poate să nu birue buna înţelegere, şi elanul de care sunt animate masele populare o distruge ţesăturile de intrigi, ce caută să stânjenească actul ce se înfăptueşte, şi care a prins rădăcini adânci în suflet şi conştiinţe.

Şi atunci credem, şi orbii vor vedea lumina.

M. I. Schianu

Congresul general al partidului Ţărănesc a fost convocat pentru Duminea 10 Octombrie orele 10 dimineaţa în Bucureşti, în sala „Amiciţia“ (intrarea Zalomit).

Potrivit art. 41 din statute iau parte la congres:

a) Delegaţii trimişi de sfaturile sau comitetele judeţene, în număr corespunzător numărului de deputaţi, ce fiecare judeţ este în drept a alege.

b) Deputaţii şi senatorii actuali şi foştii deputaţi şi senatori din ultima legislatură.

Congresul Partidului Naţional Convocare.

Conform hotărârei delegaţiei permanente şi a parlamentarilor partidului naţional se convoacă congresul general al Partidului, în şedinţa extraordinară, în ziua de 10 Octombrie a. c. orele 11 dimineaţa.

Au dreptul să participe la congres conform statutului:

Membrii delegaţiei permanente, precum şi senatorii şi deputaţii actuali ai partidului, cari sunt membrii de drept şi delegaţii aleşi de comitetele judeţene.

Conform art. 36 din statut delegaţii sunt aleşi de comitetul judeţean, convocat în acest scop. Fiecare organizaţie judeţeană are dreptul să aleagă un număr de delegaţi egal cu numărul parlamentarilor, pe care are dreptul să-l aleagă judeţul respectiv conform legii electorale.

În acelaş timp cu alegerea delegaţilor, comitetul judeţean designează un număr egal de supleanţi pentru eventualitatea neparticipării delegaţilor.

La ordinea de zi a şedinţei va fi raportul delegaţiei permanente şi ratificarea fuziunii cu partidul Ţărănesc.

Congresul va avea loc în sala Transilvania din Bucureşti.

Curentele moderniste în pictura contemporană

de prof. Valeriu Maximilian.

O problemă care îi nedumereşte şi îi lasă confuzi pe mulţi, cari se interesează de succesele picturii, o constituie însă îndoielă curentele moderniste ale secolului nostru. Considerând esenţa şi scopul artei picturale, voi căuta prin câteva cuvinte să resum esenţa acestor curente şi într-o oarecare măsură să rezolv unele probleme vaste ale picturii.

Curentele moderniste sunt multe, ebel după înfricoşatul măcel mondial, au rădări şi ele ca ciupercile. Voi sămăntina asupra celor din ele, cari sunt mai răspândite şi cu cari ne întâlnim aproape în fiecare pas. Nu le voi expune cronologic ebel e o imposibilitate.

În pictură, secolul nostru este predominant de curentul impresionist, al cărui adevărat părinte la noi e Origorescu. Acest curent care îşi are un reflex palid deja în estetica egipteană, constă în redarea în mod spontan şi raţional a impresiilor provocate de colorile

naturei. Astfel un tablou impresionist se prezintă în peze largi şi marelle, de colorii, cari dela o anumită distanţă îşi dau efectul real nu numai al colorilor naturei ei chiar al stărilor atmosferice, ca: căldura, răcoala, umescala, aerul ceios, prăios etc.

Impresionismul reprezintă o fază de nervozitate a evoluţiei tehnice picturale. Pictorul vrea să rupă cu tehnica migăloasă a trecutului şi îşi propune: „Vreau să redau natura nu în mod fotografic (ca otelesorii din evul mediu) ei cu mijloace mai simple, economisind timpul, şi vreau să ajung la acelaşi rezultat ca şi cel de odinioară“. În consecinţă el îşi ia refugiu la un desen mai simplificat al lucrurilor, dar cu caracterul lor bine distins, şi la o paletă de colorii mai săracă decât cea care a fost în raţiunea Creatorului.

Lucrurile se prezintă mai simplificate: Conturarea frunzelor şi firelor de leabă ale peisajului

lui e aproape abandonată, fiind înlocuită cu impresia predominantă a colorii lor şi cu efectele de umbră şi de lumină ce ni le oferă.

Acest curent respectă cu rigoare legile fundamentale la care sunt supuse lucrurile, ca: Echilibrul, verticalitatea, orizontalitatea şi caracterul conturilor, pe care îl studiază serios. Astfel aceste linii fragmentare şi aceste peze bine distins de colorii, privite dela o distanţă anumită se contopesc şi îşi dau impresia absolut reală a lucrurilor.

Ba de multe ori condiţiile cardinale ale unei adevărate picturi, ca: atmosfera, lumina şi perspectiva peisajului sau a portretului, nu numai că sunt bine redote, dar le vezi şi le simţi chiar mai bine decât în natură, deşi sunt executate cu mijloace mai puţine. Căel problema impresionistului e ea să accentueze, să reliefeze cât mai mult caracterul şi aspectele diferite ale lucrurilor, provocate de acţiunea atmosferei şi a lumii asupra lor.

Impresionistul adevărat nu-şi absoarbe fiinţa în pasiunea pentru tehnica colorii, ei în realizarea efectelor reale ale lumii şi atmosferei.

Să luăm de pildă o cascadă carpatină. Tinta suprană a im-

